

IN EXILE

*Iranian
Recollections*

The contents of this book are extracts from the contributors' own accounts of their experiences. The project itself seeks only to exercise minimum editorial influence. All opinions therefore expressed are those of the contributors.

ACKNOWLEDGEMENTS

To all the contributors and those recorded but not included in this booklet, Sav Kyriacou and Chris Jeens.

Researched, translated and edited by Zhila Rouhifar.

Copyright © 1989 Ethnic Communities Oral History Project.
Published by Ethnic Communities Oral History Project.

Other Publications:

No.1. The Irish in Exile – Stories of Emigration £1.

No.2. Passport to Exile – The Polish Way to London £1.

INTRODUCTION

The Iranian community is fairly young in Britain. The main feature of this recently settled community, is that they have mostly left Iran fearing political and religious suppression and persecution in their homeland, while women are subject to extra pressures to observe Islamic laws and traditions. Since 1980, Iranians have been one of the major groups of asylum seekers in the world. Between 1980-86, Iranians have been the largest group of those seeking asylum in the United Kingdom.

1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	Total
1421	1547	2280	1862	1310	1126	865	10411

Source: Home Office

In this booklet Iranians have talked about why they have come to Britain, life at home, the journey, life in Britain as they see it, their feelings, reflections, perceptions and expectations. Inevitably, their experiences of life at home, and the reason for being in this country has become the focal point of all the recordings.

Zhila Rouhifar

Azadeh

I was eighteen when I came to England in 1962. My father was a strict military man and I had to live under a very severe discipline. My parents did not want me to come to England, but I wanted to get away from my restrictive family. When the plane flew out of Iran I felt that I was free at last. I had £200 with me which was a lot of money at that time, I lived on it for three months. I went to English language classes for a while, and then to be completely independent from my parents, with the help of a family friend, I found myself a job in a hospital laboratory. I studied Medical Laboratory Science on a day release basis while I was working. I met my husband in London, he was a medical student at the time and we got married. When my husband completed his studies he had to practice outside London as a junior doctor, so we moved up to the Midlands. We lived in the doctor's quarters and we both worked at the same hospital. My first child was born in the hospital we both worked for. I remember that I walked from the laboratory, where I worked, to the labour ward to give birth to my child. Virtually everyone in the town came to visit me in the hospital. It was really very nice. I was overwhelmed by the amount of flowers and gifts I received.

In the '60s, Britain was so different to the '80s, it was a very radical society. We were involved in the radical movements of the '60s in Britain, in the Vietnam campaign and so on, at the same time we were following the events in Iran very enthusiastically. Those days you could not see the naked racism you can see in Britain today. Of course racism existed but in a different form, we were patronised then.

In 1975, when our children were five and seven years old, we decided to return to Iran. 1975 can be considered as the beginning of the unrest in Iran, which eventually led to the 1979 Iranian revolution. The class discrepancies and the contradictions between the western and traditional cultures would immediately hit you. You could see the 'public squalor and private opulence' very clearly in Iran. As we were in the medical profession, we came into direct contact with the depth of deprivation and realised the extreme anger and hatred which had been created. We could also feel the heavy presence of the secret police (SAVAK) everywhere. I think the explosion of such a society was inevitable.

I was working for the Blood Transfusion Organisation in Iran. Two months after the revolution I was one of the first people to be dismissed from work. My dismissal came following my rejection of the compulsory veiling of women. At first, I was prevented from entering my office without covering my

hair, but later on, following my insistence, I received my dismissal notice accusing me of prostitution and non-observance of the Islamic teachings. My husband was also in trouble, he was arrested for criticising the regime's undemocratic measures in the university. He spent one and a half years in prison and was very lucky to be released. We were living in one of the large towns in Iran. After his release we decided to move to Tehran. We were both politically active against the regime, thus the threat of arrest was always there. Whenever any of our friends or associates were arrested we had to go into hiding for a while. While we were in hiding our parents looked after our two children. We spent about ten months in hiding just before we finally decided that enough was enough and we had to leave Iran. We paid 300,000 Toman (£20,000) to the smugglers to take four of us to Turkey. It took two weeks to get from Tehran to Istanbul, we had to cross the border on foot, it was an exhausting journey. As my children are British citizens they came to Britain within two weeks of our arrival in Istanbul, but my husband and I had to stay in Istanbul for five months before we could get an entry visa to Britain. We managed it thanks to the tireless efforts of some of our British friends. In Istanbul we stayed with thirteen other Iranian refugees in a two room flat. We had to economise greatly to be able to survive on the meagre resources we had. It was November 1984 when I finally came back to Britain, we had a good reception from our British friends, but we had all changed. Whilst we had several years of turbulent and stormy life, they seemed to have quietly adapted to the post '60s peace and wisdom! Britain had definitely changed. I could see much more affluence but many more contradictions and problems. I could see goods everywhere in the market which were expensive and hard to come by in the past. We had to start our lives from scratch again. The first few months were very hard, we had no money and nowhere to live. We stayed with a relative in a small flat for two months, then we moved to a squat in London Bridge and lived there for another three months. As soon as my husband started to work we started to look for a flat to rent. But rents were very high in London and we could not afford them. We decided to buy a small one bedroom flat with a hundred per cent mortgage. The only expenses were the solicitor's fees of £150. Our children shared one room and my husband and I the other. As soon as we settled down in the flat I found myself a job in an insurance company, it was June 1985. We have all worked very hard since. At present, my husband is a consultant and I am still with the same company and have been very successful in my work. Our children have been continuing with their education and we have moved to a better and more suitable flat.

Azar

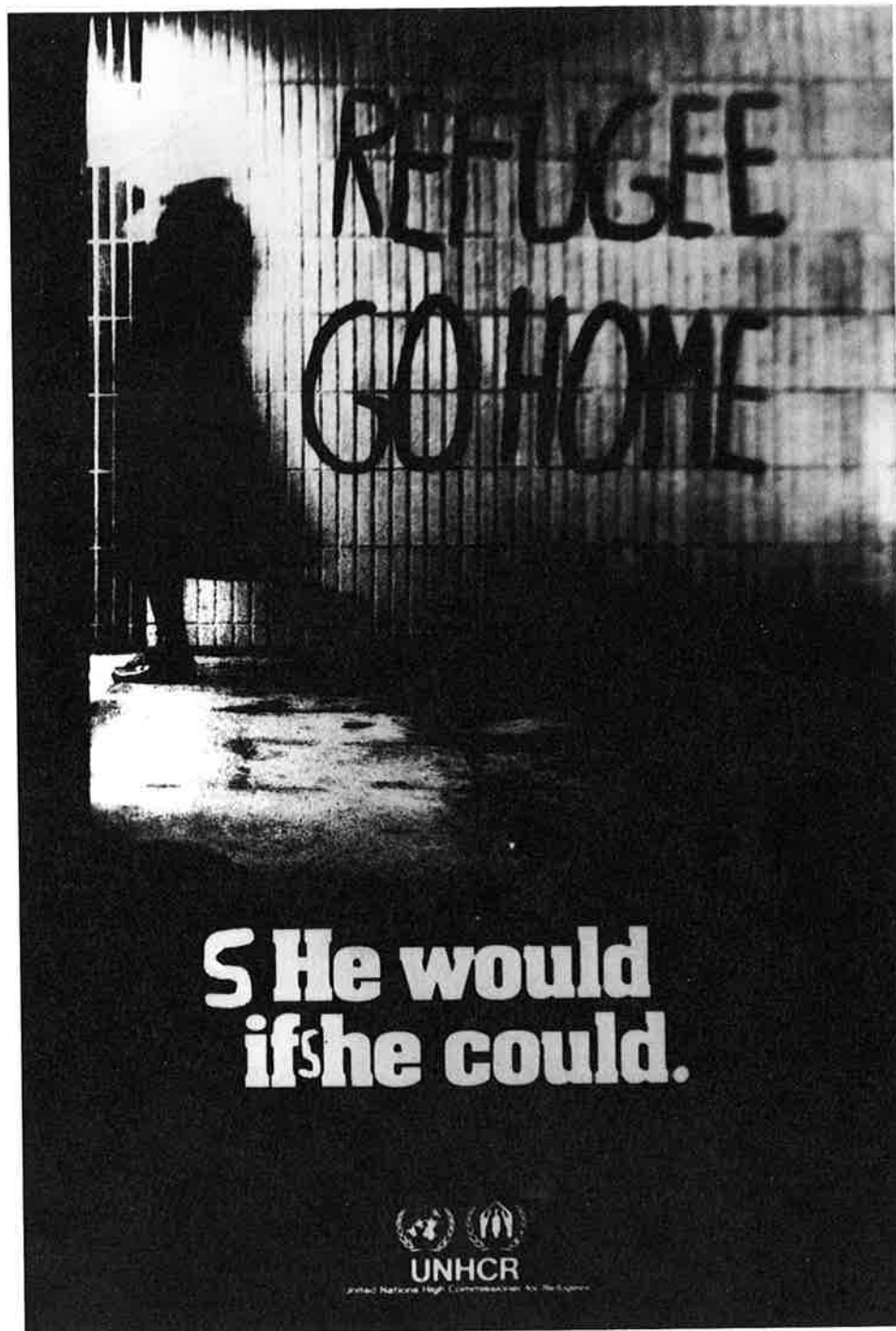
I came to England in the early '70s, when I was only seventeen years old. In the '60s and '70s many better off Iranians sent their children for higher education to western countries. I began by improving my English, then I studied a few GCE 'A' levels and finally a B.Sc. in a science subject.

Like most Iranians in those days I lived in west London. I either shared a flat or lived in a bedsit. The accommodation has always been scarce, expensive and substandard in London. I was rarely happy with my accommodation. My bedsits were mostly overpriced, cold, damp with inadequate heating, and old ragged furniture. Sometimes in winter I had to stay in bed to keep warm. I had a few ruthless landladies too. Although they didn't like foreigners very much they preferred to let their accommodation to us. They thought that as foreigners wouldn't know their rights they couldn't make any trouble for them. It took me some time to get used to the British food. I really missed the variety of fresh fruit and vegetables we had at home. All that has changed now, I can get all sorts of things in the market.

In those days there was a strong and organised Iranian students movement in most of the western countries. The movement was against the Shah's dictatorship in Iran. I was involved in that movement in London. We held our regular meetings mostly in different sites of the Imperial College. The Iranian regime was very sensitive to our movement. The Iranian secret police, SAVAK was actively engaged in spying on us. Our demonstrations and pickets were secretly photographed by their agents. Some of the students used to receive letters from their parents forbidding them from association with the non-patriotic and subversive elements while threatening to withdraw their allowances. My parents were forced by SAVAK to write a couple of those letters to me.

After the completion of my studies I found myself a job in London. I was very happy at work and enjoyed the company of my British colleagues. The British perception of life in Iran was naive, simplistic and quite hilarious. To most of my friends Iran was just a big desert with loads of camels and oil wells in people's back gardens! I suppose that perception hasn't changed very much, except maybe for a few mullahs in the scenario now.

Like many enthusiastic Iranians I hurried back to Iran during the 1979 revolution. I resigned from my job, sold or gave away all my belongings and left England. I was not happy with the outcome of the revolution at all. Soon after the revolution, the Islamic rulers started the old undemocratic practices.

**S He would
if she could.**

UNHCR

United Nations High Commissioner for Refugees

Iranian women became the first and main target of the attacks on civil liberties. The most annoying and disappointing thing for me was the response of some of the political groups to those attacks. Their initial tacit support was not only followed by an open and active defence of the government and its abhorrent policies, but they also slurred and reproached anyone who spoke against those policies. I took part in a number of antigovernment demonstrations in Iran. The biggest was against the closure of the liberal daily 'Ayandehgun'. All sorts of objects were hurled at the demonstrators by the governments thugs. I was slightly injured by a flying brick in that demonstration. The outbreak of the Iran/Iraq war in September 1980 turned everything from bad to worse. It increased the suppression and added to the chaos. Inflation shot up to over 100%, long queues and the black market became the prominent features of Iranian life. The early evening blackouts and the other nerve racking war measures took the wit out of the citizens.

In 1983, life was really unbearable for me in Iran. As a woman I felt insulted all the time in that misogynist and sexist society. I paid 120,000 Toman (£8,000) to the smugglers to get me out of Iran. My parents helped out with the payment. There are many risks in that type of journey, especially for women, it took two weeks to get out of the country. I was exhausted when we eventually succeeded in crossing the border to Turkey on our fourth attempt. After that luck was entirely on my side and I was in London within a week. It was a nice Spring in London. For the first couple of weeks I just took long walks around London. It was so enjoyable to be able to walk in the street, without being covered from head to toe and being watched or harassed. It was really nice to feel the touch of the sun and the cool breeze in my hair and on my skin again. I stayed with some friends for a few weeks. I had some savings in London, but I had to start my life right from the beginning in this country.

I married an English man two years after my return. We have a child and both of us work full time. We have a nice flat near the river in Hammersmith. I have lived in London for several years. I consider London as my second home, but at the same time, I feel that an inseparable part of me belongs in Iran. There are so many connections, language, culture, climate, friends and relatives in Iran. Every morning I start my day by listening to the BBC World Service because I am anxious to know what is happening in Iran. The barbaric Iran/Iraq war has been extremely worrying. Each time I hear about the attacks on the cities I become very distressed. This war has left over one million people dead, thousands disabled, homeless and miserable. It has been absolutely devastating for me and I believe to all Iranians.

Koroush

I was a research worker in one of the Iranian Universities, but because of my opposition to the regime I was sought by them and had to leave Iran. I left Iran with my three year old child in the winter of 1983. I paid 120,000 Toman (£8,000) to the smugglers to get me out of the country. My journey was mostly on foot and partly on horse through the mountains of northern Iran to Turkey. It was freezing cold (-30°C) and heavy snow reached well above my knees, even the horse could hardly move. We kept falling from the horse's back and eventually had to walk. I had to hold my child with one hand and push the snow aside with the other to be able to move my feet. I was so cold that I thought I would never finish the journey. At last, after twelve hours of walking and being lost in the snow, we reached a border village in Turkey. I was almost half dead. A couple of days later we were in the small border town of Van in Turkey. I was detained by the Turkish Police for several weeks in that town. Turkish police treat Iranians very harshly. Eventually, after paying them some money I was released to go to Istanbul where I was blackmailed again by the Turkish Police into paying another 35,000 Lire to be left alone.

I was in Turkey for three months, but it felt like ten years. I stayed in a small hotel room with my three year old child, it was cold; I did not have enough money; I could not speak the native language; I was very worried; I felt extremely insecure, and I did not know what to expect. I was in suspense, I just had to sit and wait until I received some news from one of the countries I had applied to for asylum. It was terrible, I didn't even know how long I had to wait, some people had to wait as long as a year or two. I had become so exhausted, both physically and mentally that I had to resort to taking Valium to keep myself going. I was lucky though as my wife was already in Britain, I managed to get an entry visa with the help of an MP in west London. Nine months after my arrival, I was given exceptional leave to remain in Britain.

I was re-united with my family. We lived in a flat which my wife rented in Cambridge. Our English was poor; we knew nothing about our rights and entitlements as refugees in this country, and did not have any money. For three months my family of five lived on the money that we borrowed from our friends in Europe. We stayed in Cambridge for six months before we moved to London and stayed in one of the British Refugee Council's hostels. Our three children went to school and nursery while my wife and I went to English Language classes. After eight months in London we both managed to find a job which boosted our morales immensely. Later on we moved to our present permanent house.

At present my job involves working with refugees. As a refugee, with the

IRAN

Iran covers 636,300 square miles (1,648,000 square kilometres) in Southern Asia. It is bordered on the north by the Soviet Union and the Caspian Sea, on the east by Pakistan and Afghanistan, on the south by the Gulf and on the west by Turkey and Iraq.

Population: 46,600,000.

Climate: Ranges from subtropical to sub-polar. Temperature extremes vary from a summer high near the Gulf of 131°F (55°C), to a winter low recorded in Azerbaijan in the north west of -35°F (-37°C).

Main resources: Oil and natural gas.

Iran is a multinational, multi-lingual and diverse cultural society. People living in Iran are: Persians, Azerbaijanies, Kurds, Lurs, Baluchies, Turkmen, Armenians, Assyrians, Arabs, Jews, Qashqais and Bakhtyari tribes.

Persian is the only official language. Other ethnic groups' languages and cultures are not recognised in Iran.

benefit of hindsight, I can tell you that refugees suffer enormously when they first arrive to their sanctuary. Although there are some organisations which help refugees in this country, because of the sheer volume of work and fundamental organisation problems; lack of trained and dedicated personnel; lack of any comprehensive plan or programme in response to the refugees needs, they cannot provide the help and attention refugees require. The majority of refugees are left in bewilderment to help themselves. Many of them have to resort to asking their friends to sort out some of their numerous problems. Councils could help refugees a great deal by providing them with homes, educational grants, language classes, professional ethnic personnel, and grants for beneficial projects.

Tara

I come from the province of Fars and have had all my schooling and undergraduate studies in Iran. I met my husband in Iran, at the time he was a student in Britain and had come to Iran for a year of study related work experience. We got married in Iran and in 1977, when he had to return to England to complete his studies, I came to England with him. I decided to take up a postgraduate course in the University of London.

By 1981, we had both completed our studies and had our first child. Our intention had always been to return to Iran after completion of our studies, but we were advised by our families not to go back to Iran because some of our close relatives were executed and some others were imprisoned by the new regime. Under the circumstances we had to plan for our long term stay in Britain. Fortunately, my husband was offered a job and we started our new family life in England. I miss my relatives in Iran very much. When I was giving birth to my children I wished that I had my parents with me; I felt very lonely without them.

I think ethnic minorities miss out a lot because of unfamiliarity with the fabric of British Society. Cultural and language barriers and a lack of information about their rights are the main handicaps. When I had my first child, I didn't even know that I was entitled to maternity benefit and I didn't claim child benefit for a long time.

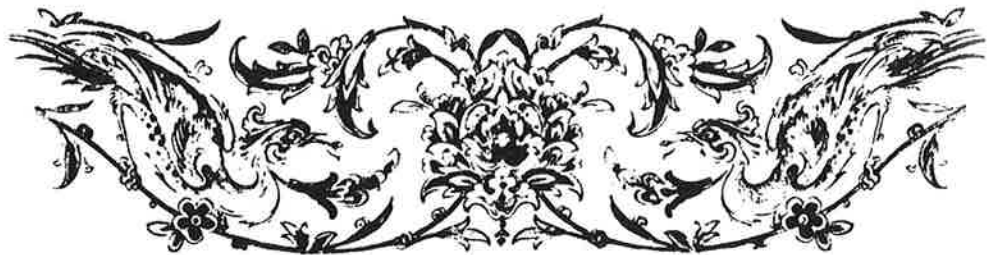
Fortunately, London is a cosmopolitan town and no-one sticks out like a sore thumb. My children go to a multi-racial school and they have no problems, but they are still very young and not sufficiently conscious of what goes on around them. A significant part of the child's socialisation is within the family. The parents usually have an active role in deciding who their children choose to play with or invite for tea. I cannot help noticing that English kids have mostly English kids for tea! I consciously encourage my children to have a mixture of friends.

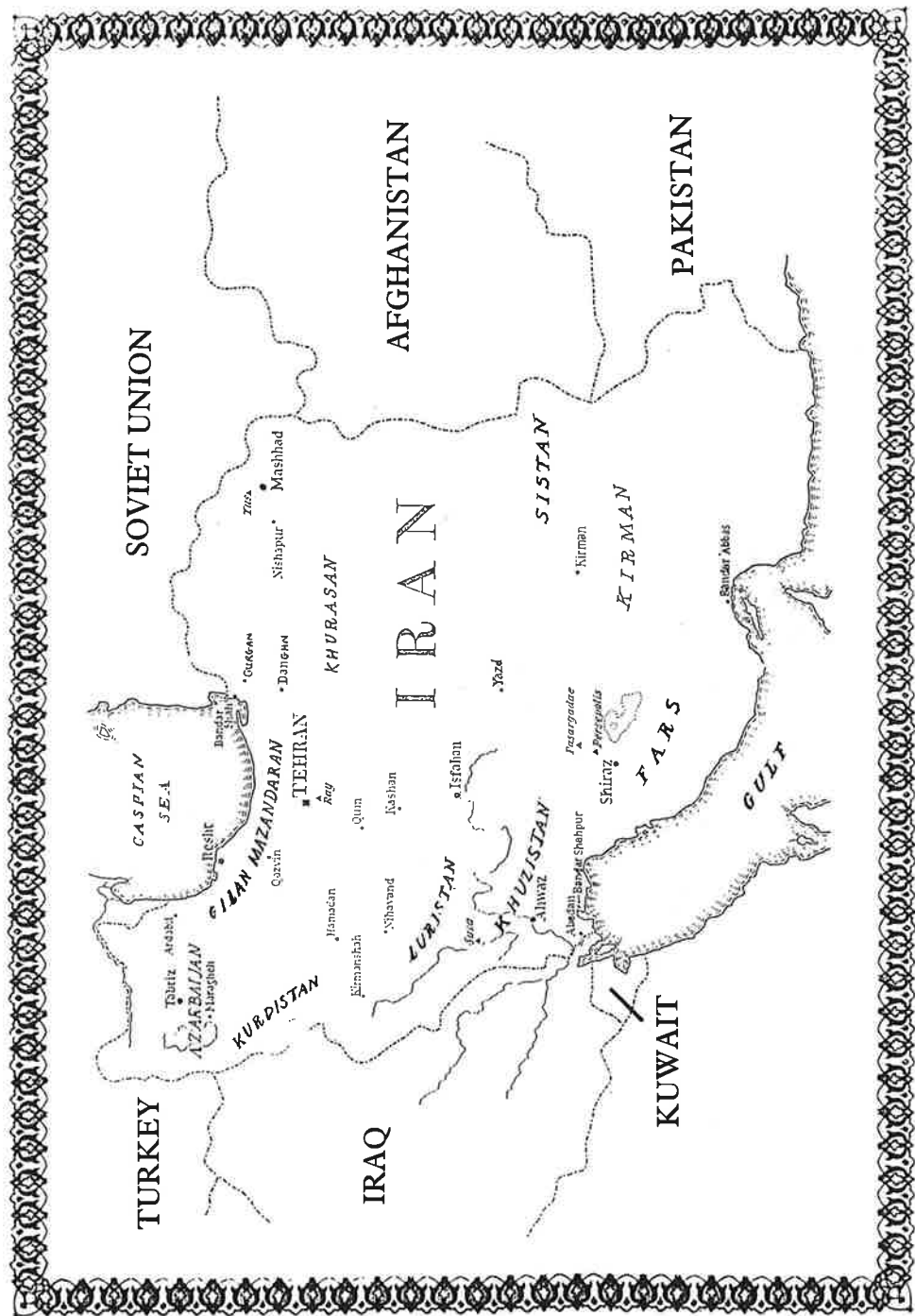
Since 1977, I have been to Iran several times. My last trip was a year and a half ago. My intentions were to see my relatives and study the possibilities of our return to Iran. My experiences of travelling to Iran have always been unpleasant, because according to Iranian and Islamic law, a married woman has to have her husband's consent to travel. Each time, my husband had to go to the Iranian Embassy with all his documents and sign a form to allow me to travel.

Nowadays, the life in Iran is very difficult, especially for women, and in particular for women who want to work and be active in society. There is very little chance for women like me to find a suitable job. Some of my friends who are very highly qualified and experienced have been dismissed from their jobs.

At present, the Islamic Government does not even accept job applications from women for important or better grade jobs. This is one of the main reasons I do not go back to Iran; I would never be able to find my real place in the present Iranian society.

Women cannot even freely move around in the town because of the strong anti-woman climate. On my last trip when I wanted to see a film I was advised by friends not to bother. Women are harassed and attacked in the streets all the time, either for their improper veiling or having worn make-up. Once when I was at the Tehran Fun Fair, female revolutionary guards attacked a woman, and rubbed her make-up off her face with a piece of cotton wool. Women's Islamic outfits are carefully checked for conformity before entrance to any public building. One day I had to go to a Government office to get some papers certified. The office was far away from where I stayed, I made sure that my Islamic outfit was flawless, but to my horror and surprise I failed the test at the entrance. A female revolutionary guard told me that my slacks were rather tight and refused to let me in. She suggested that I should get a pair of thick stockings and wear them on top of my slacks. It was Ramadan (fasting month) and there was no shop around the office. As I had to get the work done that day I had no choice but to take a taxi to the centre of the town and buy myself a pair of thick stockings, wear them on top of my slacks, and return to that office again by taxi. You can imagine how frustrating life can be for a woman in Iran.

Yadollah

Yadollah is a worker from Iran. He was one of Amnesty International's prisoners of conscience when he was in Iranian prisons. I interviewed Yadollah at length. This is only a short extract of a very long interview. His purposeful and stormy life has been full of the most extraordinary experiences. His high morale and incredible sense of humour during the interview, and while he was recounting the most harrowing experiences he had been through left me astonished and inspired. My very special thanks to him.

I am from the oil rich province of Khuzistan. I was fourteen when I started to work as an apprentice in the oil refinery of Abadan. The apprentices did not receive any wages for two years. We were only given work clothes, a bar of soap and a mid-day meal. In general, the conditions of the working classes was very poor in those days. The discrepancies in life styles of the different classes, the natives and the foreigners (western people working in Iran, especially the British) were enormous. It was like South Africa is today. There was a system of apartheid in the region. The foreigners and the white collar workers lived in a separate and exclusive part of the town. They had their own separate buses, offices, toilets, clubs, cinemas and restaurants. If the workers were caught trespassing in their part of the town, they were kept in detention for some time. The best of everything was always given to the foreigners and the worst to the workers. For instance, in the extreme heat of Khuzistan, where we constantly had to drink to prevent dehydration; the foreigners' offices had cooling systems; white collar workers' offices had water containers with ice blocks in them, and the shop floor only had buckets of water left in the shade.

There was no considerable working class movement until 1967, because of the existence of the dictatorship and its suppression. But after 1967 despite the coercion, the workers' struggle took a new turn. I was a shop steward then. Eventually, our strikes and actions led to the partial abolition of the apartheid system, we also managed to secure some of our economic demands. Our annual holiday was extended from eight to twelve days, work accident insurance was extended to the commuting time to and from work, and we were given grocery vouchers.

In 1968 when the Tehran oil refinery was opened, I was one of the workers who was transferred to Tehran without their consent. We worked very hard to establish the North Iran Oil Workers' Syndicate in 1971. In 1973, during major repair work in the Tehran refinery, we went on strike for two weeks, it was a major success. We managed to achieve 90% of our demands, the most important

being the reduction of the working week from 48 hours to 40, two days off per week instead of one, and an extra 25% wages for overtime.

In 1973, while I was a shop steward at the Tehran refinery and the leader of the oil syndicate, a series of workers' actions started because of the death of a worker in an accident at work. I was arrested by the Iranian secret police (SAVAK), but I was released after a short time. SAVAK had a special workers section which monitored all the movements of the workers. They had an elaborate operation to prevent the workers' true representatives to be elected to the union. Any worker who stood for election had to sign a form undertaking not to cause any disturbances in the oil industry, otherwise they would be imprisoned for 10-15 years. However, we always managed to confuse the SAVAK and elect some of our own friends.

In 1973, I was arrested for a second time with seven other shop stewards. I was released after a week following a workers' strike and demands for my release. After my release, the workers were still very angry and demanded a formal apology from the regime for my arrest. This angered the regime. They not only re-arrested me but also beat and tortured me for a week. While I was in detention, workers issued a statement demanding my release. The statement was fatal for me. The printing material used for the production of the statement led the SAVAK to find out about my activities with a print worker in the refinery's print-room. We had been printing some politically prohibited books for two years. He used to get the books from his friend who worked in the book shop. We printed the books and returned them for him to sell. I did not even know his friend. Apparently, SAVAK had been after those books for some time. The whole thing blew out of proportion. SAVAK thought that they had discovered a major clandestine group. They arrested the printworker and the book shop worker. I was put under extreme pressure to give them information. They wanted to know why we were printing those books, and who were the people behind it all. We tried to convince SAVAK that the reason was only financial, and we were only trying to top up our wages with an extra income. Once when they were torturing and questioning the print worker over and over again, they asked him "If the only gain for you was financial, why didn't you print the Shah's photographs?" The print worker innocently replied: "Nobody would have bought those photographs, whereas we sold the books for a good price". His reply cost him four days of being kept in ice cold water.

While I was in prison the workers continued with their strike. The regime was anxious to put an end to it so they called a workers meeting and I was to read a SAVAK prepared speech, confessing to my crimes and inviting the workers to return to work. My feet were completely crushed while being tortured and they could not show me to the workers in that state. I was rushed

to a hospital and plastic surgery was performed on my feet. On the day, I was given several pairs of socks and a large pair of shoes to put on. They took me to the workers meeting in the refinery, my feet were still bleeding. While I was reading the speech I deliberately took off my shoes and placed my feet on the floor, so that the workers could see the blood stains. When I was leaving the meeting the pain in my feet was so acute that I fell off the stairs. Obviously, the workers were not deceived by the sham and refused to return to work for some time. They actually managed to force the regime to pay all my wages to my family, during the time I was in prison.

When the farce was over I was taken back to prison and the SAVAK started the "real interrogation" this time I was tortured savagely. Apart from being beaten by a cable whip and given electric shocks, my fingers and toes were burned by a blow lamp. The head of the SAVAK's workers' section personally melted a candle on my spine. After two months of constant torture and interrogation, when they finally realized that what I had told them was the whole story they stopped the torture. I was kept in the Committee prison for nine months and then transferred to a hospital to recover from my injuries. Later, I was taken to the Ghaser prison. I was tried and sentenced to two years imprisonment. SAVAK tried very hard to persuade me to collaborate with the regime. They promised my immediate release, good wages and perks, but I refused their offer. This led to an increase in my sentence. I was given a ten years sentence in my appeal tribunal.

I was in prison for four and a half years, and was released in the turmoil before the revolution, and just after the Red Cross's visit to 'Iranian prisons'. After my release, as a dismissed worker I was not allowed to return to work but I became actively involved in the workers' struggle. We established The Committee of Oil Industry Workers before the 1979 revolution. The first demonstration the Committee organised was in the refinery itself. Our slogan in that demonstration was:

Who takes the oil? USA

Who takes the gas? USSR

Down with the Shah's regime.

The white collar workers received the demonstration with flowers and joined the Committee. From that time the Committee became a body representing everyone working in the oil industry. The Committee led the oil workers' strike during the revolution and played a major role in bringing down the Shah's regime. We stopped the export of oil completely and refused to provide fuel to the army during the martial law. The government tried very hard to break the strike but to no avail. The Union's assets were frozen, we had

eight million Toman (£540,000) of the workers' membership fees in the bank. Unfortunately we never recovered that money. It was appropriated by the Islamic dictatorship after the revolution. The Committee became the Oil workers' General Council just before the revolution and ran all the affairs of the oil industry, until the middle of 1981, when the Islamic regime declared it illegal and unislamic. I was the leader of the Iranian Oil Workers' General Council. Even after the abolition of the Council in 1981 we still had a great deal of influence in the running of the industry's affairs, because the regime didn't dare to cut us off completely. But unfortunately the Iran/Iraq war and the bombing campaign by one of the opposition groups provided the excuse for the

regime to step up its terror. To begin with, the regime established a group of armed Revolutionary Guards in the workshops. Some of the workers fearing arrest went into hiding. The Guards and the members of the Islamic Association (bodies formed after the revolution in every public place throughout the country, mainly to oppose the workers' councils) were harassing the workers all the time. I and some other workers continued going to work despite the threat of arrest. The closure of the Abadan oil refinery following the Iran/Iraq war had weakened the oil workers' movement enormously. The regime started to replace workers' appointed representatives by its own agents throughout the industry. The arrests and the dismissals of the workers continued. Our movement virtually came to a standstill. Everything we had gained through hard struggle over the years were taken from us, one by one, by the Islamic regime. Our wages were reduced by 25%, our working week was increased to six days, and our grocery vouchers and commuting expenses were abolished.

I was arrested at home on 26th Nov 1981 (5.9.60). They arrested my son and our visitors too, among them a pregnant woman. We were all taken to the notorious Evin prison. They left me sitting blindfolded beside the other oil workers in a long corridor of the prison. The corridor has cells and interrogation/torture rooms on both sides. I could still see through the blindfold, it was a harrowing sight. The floor was covered in blood, there were about fifteen people left lying in one corner, with crushed or bandaged feet, still dripping. I could hear people screaming and groaning under torture. I can still vividly hear the screams of a woman who was tortured for four hours from 2-6 am until she died. They left her body lying in the corridor for hours. It is ironic that before my arrest I read in some of the opposition groups' publications that there was no truth in the rumours spread by the anti-revolutionary agents of imperialism, that torture was practiced in Iranian prisons.

I was left sitting blindfolded in the corridor for eight days. After twelve days my interrogation began. I was beaten by a cable whip severely and hung from the ceiling by my feet. The torture was administered in such a harsh way that many prisoners died during the interrogation. The Islamic regime was not only after the information from the prisoners, they wanted to break us down to the point that we denied all our beliefs. Even those who were condemned to death were destroyed politically and psychologically before being executed. Some of the repentant prisoners were made to take part in the execution of their own comrades. There was no end to beating, torture and humiliation. Besides, we were not only the prisoners of the regime, we were also the prisoners of the individual Revolutionary Guards; they could do what they liked with us.

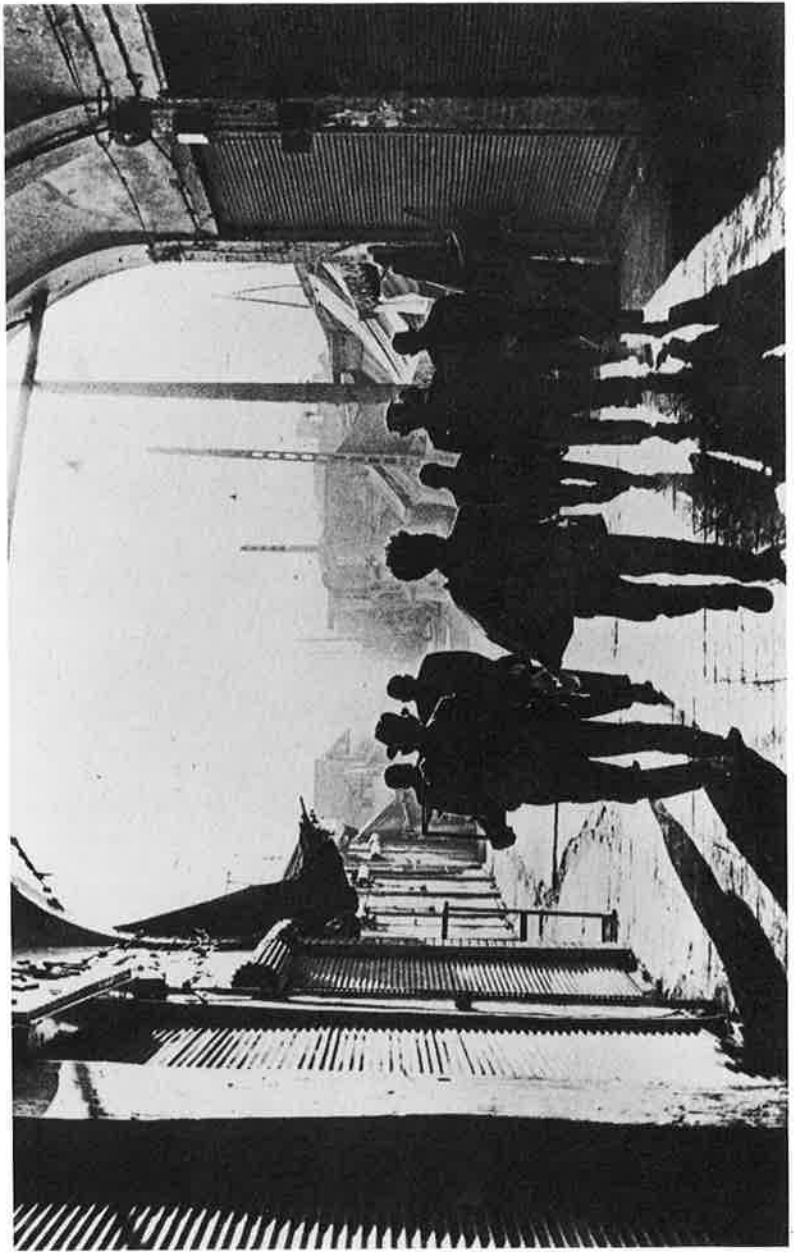
I was kept in a five by six metre cell with eighty four other prisoners. There were a few repentant prisoners among us, who spied on us. There was a closed circuit TV in the cell showing speeches made by the mullahs. Watching the speeches was compulsory for us. Every morning, we were taken to the prison yard for a few minutes to sing a song in praise of the Imam (Khomeini Ay Imam). Apart from that, we were allowed out of the cell only to wash and go to the toilet three times in 24 hours, and each time for 20 minutes. There were only two lavatories and wash basins to share between 84 people in that short time. Most of the prisoners had serious injuries and wounds from their torture. Almost everyone had crushed and infected feet, and many suffered from kidney infections. They had to pass water frequently using plastic containers in the cell. The cell stunk like a sewer. There was only one bunk bed in the cell and we used to just sit on it. Because of the lack of space, some of us slept at night and some during the day. We were kept half hungry all the time, for the first two years of my imprisonment, the food consisted only of a small amount of bread, butter, cheese, dates and tea. As from the middle of 1983 potatoes and rice were added to our diet.

For the first two years, I was not allowed to have any visitors. As a result of a large number of arrests the prisons were in a chaotic condition. There were some prisoners who were in the prison for 2-3 years and there was no record of them in the prison's books. Many times, the guards called the names of executed prisoners during visiting time. There was no judicial trial, the prisoners were summoned to see a couple of mullahs in the prison. The mullahs after reciting a few sentences in Arabic and inquiring about the prisoners' faith in Islam, announced the sentence to the prisoners.

I was tortured constantly for four years and three months to confess for being a member of some of the opposition groups. Eventually, when they believed that I had no organizational links, I was released on 500,000 Toman (£34,000) bail in February 1985 (21.11.64).

After my release, I re-established my contacts with a group of workers. Unfortunately, a few of them were arrested, and the regime started looking for me. This was only a few months after my release. I went into hiding in the North of Iran for a month before I escaped to Pakistan.

I was in Karachi for two and half months before I came to England. There were about 8,000 Iranian refugees in Pakistan, many of them young men who didn't want to participate in the Iran/Iraq war. The situation of the Iranian refugees in Pakistan was really appalling. There was no security for us in Pakistan, our lives were under permanent threat from the agents of the Iranian regime. We were continuously terrorised, followed, harassed and shot at by these thugs. They were even using some heavy artillery in their attacks on

refugees' residences. Once, when we had a sit-in in front of the United Nations building in Karachi, to protest against the plight of the refugees and the UN's disregard for us, we were attacked by the thugs. They kidnapped some of the demonstrators, one Iranian was shot dead, when I was in Pakistan, and my hotel was attacked a few times. Life in Pakistan for Iranian refugees was no better than in Iran.

The bureaucracy has created a catch 22 situation for the refugees in Pakistan and Turkey. The UN would not consider the refugees' applications for asylum, unless the refugees inform the native police as soon as they enter the country. But when the refugees inform the police, they are arrested for illegally entering the country and they are liable to be deported back to Iran or put in jail. In such an absurd situation, the refugees might never have a chance to seek asylum. It is really outrageous.

Although I was one of the small number of the UN recognized refugees in Pakistan; I was on the run all the time. The Iranian agents had even infiltrated the UN offices in Pakistan. Soon after the refugees passed their address to the UN officials their residences were raided by the thugs. Once, just two days after giving the UN my hotel address, the hotel was attacked. I managed to escape through the roof but they took away my son and held him for a week.

As a result of adverse propaganda by the Pakistani mass media, Pakistani public opinion was very much against the refugees. The refugees were bullied by the police and thugs, loathed by the public, and cheated and ripped-off by the con men, who promised them documents or visas to western countries. It is a sad story, I saw many desperate Iranian refugees in Pakistan.

It was a risk to stay in Pakistan any longer, my life was in danger. I decided to take my chances and left Pakistan with someone else's passport.

I came to London on 24th August 1987 and applied for asylum at the airport. I was kept in detention for 48 hours and released after the investigation. When in detention the officer first asked me whether I wanted to have a cup of tea or coffee to drink, I thought he was pulling my leg. I didn't know what to say. I just kept quiet and looked at him. He probably thought that I was some kind of lunatic. But it was not my fault, my only perception of detention was the harrowing experiences I had in Iranian prisons, so I didn't expect any kind of humane gesture. I was granted full refugee status two months after my arrival. At present I am trying to settle down in this country. The language barrier, lack of money, absence of any meaningful and adequate services to help the refugees in this country have been my main problems since my arrival. The only help I have received so far has been through my Iranian friends in this country.

POSTSCRIPT:Yadollah's son mentioned in this story is now safely in England.

بخاطر این جرم به ایران بازگرداند و یا زندانی کند. در چنین شرایط نامعقولی پناهندگان ممکنست هرگز نتوانند فرصت درخواست پناهندگی داشته باشند. این بی حرمتی واقعاً عظیمی است.

با وجود آنکه من یکی از معدود افرادی بودم که از طرف سازمان ملل در پاکستان رسماً به پناهندگی پذیرفته شدم، اما تمام مدت در حال فرار و گریز بودم. مأموران رژیم ایران حتی به دفاتر سازمان ملل در پاکستان نیز نفوذ کرده بودند. به محض این که پناهندگان آدرس خود را به مقامات سازمان ملل در پاکستان میدادند اماکن مسکونی آنان مورد حمله او باشند قرار میگرفت. یکبار، فقط ۲ روز پس از این که آدرس هتل سکونت خود را به سازمان ملل دادم به آن هتل حمله شد. من توانستم که از طریق پشت بام فرار کنم اما او باشان پسر را دزدیدند و یک هفته او را نگاه داشتند. بخاطر تبلیغات خصمانه و نامطلوب وسائل ارتباط جمعی در پاکستان، مردم پاکستان نظر بسیار نامساعدی نسبت به پناهندگان دارند. پناهندگان ایرانی در پاکستان از یک طرف مورد آزار و حمله پلیس و او باشند و نفرت عمومی هستند و از طرف دیگر توسط شیادانی که وعده مدارک جعلی و ویزای کشورهای اروپائی را میدهند فریب خورده و دار و ندار خود را از دست میدهند. داستان تأسف بار و غم انگیزی است. من پناهندگان ایرانی بی چاره و ناامید بسیاری را در پاکستان دیدم.

از آنجا که ماندن در پاکستان برایم خطرناک و زندگی ام در معرض تهدید بود تصمیم گرفتم که ریسک کنم و پاکستان را با پاسپورت کسی دیگر ترک کردم.

من در ۲۴ آگوست سال ۱۹۸۷ وارد لندن شدم و در فرودگاه تقاضای پناهندگی کردم. مرا به مدت ۴۸ ساعت بازداشت کردند و پس از تحقیقات آزاد شدم. وقتی که در بازداشتگاه بودم مأمور از من سؤال کرد که چائی دلم میخواهد بخورم یا قهوه؟ چون فکر میکردم که دارد سر بسرم میگذازد ساکت ماندم و فقط نگاهش کردم. لابد فکر کرد که به نوعی اختلال حواس دچارم. اما در واقع من مقصر نبودم تنها تصور من از بازداشتگاه، تجربه دهشتناکم از زندان های ایران بود. بنابراین من انتظار هیچ نوع رفتار انسانی را در حبس نداشتم. پس از ۲ ماه از ورود من بطور رسمی به پناهندگی پذیرفته شدم. در حال حاضر در صدد سر و سامان دادن به وضع خود در این مملکت هستم. مشکل زبان، کمبود پول، عدم وجود خدمات مناسب و کافی برای پناهندگان از مشکلات عمده من از زمان ورود من به این مملکت هستند. تنها کمکی که تا بحال بمن شده است از طرف دوستان ایرانی ام در این مملکت بود.

زیرنویس: پسریدالله که در این متن از او نام برده شده است در حال حاضر در انگلستان می باشد.

نیمه گرسنه نگاه میداشتند. ۲ سال اولی را که در زندان بودم غذای ما شامل کمی نان، کره، پنیر، خرما و چائی بود. از اواسط سال ۱۹۸۳ سیب زمینی و برنج نیز به غذای ما اضافه شد. در ۲ سال اول حق ملاقات نداشتم. بخاطر تعداد عظیم دستگیری ها شرایط هرج و مرج بر زندان ها غالب بود. زندانیانی وجود داشتند که بین ۳-۲ سال در زندان بودند اما هیچ ردی از آنان در دفاتر زندان نبود. در بسیاری مواقع، کاردها اسم زندانیانی را برای ملاقات صدا میکردند که اعدام شده بودند. دادگاهی وجود نداشت و زندانیان را مالاها خود در زندان محاکمه میکردند. مالاها بعد از خواندن جملاتی به عربی و پرسشی کوتاه در مورد اعتقادات اسلامی آنان، مجازات زندانی را به او ابلاغ میکردند.

به مدت ۴ سال و ۳ ماه مرا مرتباً در آن زندان شکنجه کردند تا به عضویت خود در گروههای سیاسی اعتراف کنم. بالاخره زمانی که دریافتند من هیچ وابستگی سازمانی ندارم در تاریخ ۶۴/۱۱/۲۱ مرا با ضمانت بمبلغ ۵۰۰,۰۰۰ تومان آزاد کردند.

بعد از رهایی ام من رابطه ام را با گروهی از کارگران برقرار کردم. بدبختانه چند تن از کارگران این گروه دستگیر شدند و رژیم بار دیگر در صدد دستگیری من برآمد. این مسئله فقط چند ماه پس از آزادی من اتفاق افتاد. من یک ماه در شمال ایران مخفی شدم و سپس به پاکستان فرار کردم.

قبل از آمدن به انگلستان به مدت ۲/۵ ماه در کراچی بودم. در حدود ۸,۰۰۰ تن از پناهندگان ایرانی در پاکستان بودند. بیشتر آنان جوانانی بودند که بخاطر فرار از شرکت در جنگ ایران و عراق به پاکستان گریخته بودند. وضعیت پناهندگان ایرانی در پاکستان واقعاً دهشت بار است. ما هیچ امنیتی در پاکستان نداشتیم. جان ما دائماً از طرف مأموران رژیم ایران تهدید میشد. ما بطور دائم مورد تعقیب و آزار و اذیت و حمله این او باشان بودیم. آنها حتی از سلاح های سنگین برای حمله به محل سکونت پناهندگان استفاده میکردند. یکبار وقتی که ما یک نشست اعتراضی در مقابل دفتر سازمان ملل و در اعتراض به وضعیت اسفبار پناهندگان و عدم توجه سازمان ملل به مسائل مان داشتیم این او باشان به ما حمله کردند. آنها بعضی از تظاهرکنندگان را دزدیدند. زمانی که من در پاکستان بودم یک تن از ایرانیان به قتل رسید. به هتل من چندین بار حمله کردند. زندگی برای پناهندگان ایرانی در پاکستان بهتر از ایران نبود. بوروکراسی پناهندگان را در شرایط مشکل و بلا حلی در پاکستان و ترکیه قرار میدهد. سازمان ملل تقاضای پناهندگی از پناهندگان را نمی پذیرد مگر اینکه آنها پس از ورود، خود را به پلیس محلی معرفی کنند. اما به محض این که پناهندگان خود را به پلیس معرفی می کنند پلیس آنها را به جرم ورود غیرقانونی دستگیر میکند. پلیس می تواند آنها را

چشم بسته در کنار سایر کارگران نفت دستگیر شده در راهرو زندان نشانند. در دوسوی این راهرو سلول ها و اطاق های شکنجه و بازجویی قرار دارند. من از زیر چشم بند میتوانستم منظره وحشتناکی را که در راهرو بود بینم. زمین پوشیده از خون بود. در حدود ۱۵ نفر در گوشه و کنار راهرو با پاهای مجروح و باندپیچی شده و لت و پارها بودند. من میتوانستم صدای فریاد و ناله کسانی را که شکنجه میشدند بشنوم. هنوز هم بطور زنده صدای فریادهای زنی را که بی وقفه بین ساعت ۲ تا ۶ صبح شکنجه شد و زیر شکنجه مرد میتوانم بشنوم. بدن بی جان این زن ساعت ها پس از مرگش در راهرو رها شده بود.

طنزآمیز است که قبل از دستگیری ام در نشریات برخی از گروه های سیاسی خوانده بودم که شایعاتی که از طرف عوامل ضد انقلابی امپریالیسم در مورد شکنجه در زندان های ایران پخش میشود واقعیت ندارند.

مرا هشت روز با چشمان بسته در راهرو زندان نگاه داشتند. بعد از دوازده روز بازجویی من شروع شد. مرا با کابل شلاق زدند و از پاهایم به سقف آویزان کردند. نحوه و شدت شکنجه بطوری بود که بسیاری از زندانیان دز زیر شکنجه و به هنگام بازجویی می مردند. رژیم اسلامی فقط به دنبال کسب اطلاعات از زندانی نبود بلکه آنها می خواستند زندانی را تا حد نفی تمام باورهایش در هم بشکنند. آنها حتی کوشش داشتند که زندانیانی را که محکوم به مرگ بودند قبل از اعدامشان از نظر روحی و سیاسی نابود کنند. برخی از نادمین را مجبور میکردند که در اعدام رفقای خود شرکت کنند. کتک، شکنجه و تحقیر زندانی هیچ پایانی نداشت. بعلاوه، ما تنها زندانی رژیم نبودیم ما هم چنین زندانی پاسداران نیز بودیم آنها هر طور که دلشان میخواست با ما رفتار میکردند.

من در کنار ۸۴ زندانی دیگر و در یک سلول ۵×۶ متر زندانی بودم. چند تن از نادمین نیز در میان ما بودند که جاسوسی ما را میکردند. یک تلویزیون مدار بسته در سلول بود که نطق ملا ها را نشان میداد و نگاه کردن به این نطق ها اجباری بود. هر روز صبح ما را برای چند دقیقه به حیاط زندان میبردند که سرود خمینی ای امام را بخوانیم. تنها سه بار در ۲۴ ساعت و هر بار به مدت ۲۰ دقیقه در سلول ما را باز میکردند که از توالی و دستشوئی استفاده کنیم. فقط ۲ توالی و دستشوئی وجود داشت و در آن مدت کوتاه ۸۴ زندانی باید از آن ها استفاده میکردند. تقریباً پاهای تمام زندانیان زخمی و چرکین بود. تعداد زیادی از زندانیان عفونت کلیه داشتند و از این رو مجبور بودند که از ظروف پلاستیکی برای ادرار در سلول استفاده کنند. سلول مانند چاه بوی تعفن میداد. فقط یک تخت دو طبقه در سلول بود که زندانیان تنها روی آن می نشستند. بخاطر کمبود فضا عده ای شب ها و عده ای روزها می خوابیدند. ما را همیشه

بازگشت به کار را نداشتیم اما با این وجود فعالانه به مبارزات کارگران پیوستیم. ما کمیته کارگران صنعت نفت را قبل از انقلاب ۱۹۷۹ بوجود آوردیم. اولین تظاهراتی را که این کمیته سازمان داد در خود پالایشگاه بود. شعارهای ما در این تظاهرات عبارت بودند از:

نفت را کی برد؟ آمریکا

گاز را کی برد؟ شوروی

مرگ بر رژیم شاه (پهلوی)

کارمندان پالایشگاه تظاهرات ما را با گل استقبال کردند. از آن تاریخ کمیته به نمایندگی تمام کارکنان صنعت نفت مبدل شد. این کمیته اعتصاب کارکنان صنعت نفت در طول انقلاب را رهبری کرد و نقش اساسی در سرنگونی رژیم شاه داشت. ما صادرات نفت را متوقف کردیم و از دادن بنزین به ارتش در طول حکومت نظامی خودداری کردیم. دولت نهایت سعی خود را کرد که اعتصاب ما را بشکند اما به نتیجه ای نرسید. اتحادیه ما ۸ میلیون تومان بابت حق عضویت کارگران در بانک داشت که دولت آنرا بلوکه کرد. بدبختانه کارگران هرگز نتوانستند این پول را پس بگیرند. بعد از انقلاب ۱۹۷۹، دیکتاتوری اسلامی این پول را به تصاحب خود درآورد. کمیته ما قبل از انقلاب به شورای عمومی کارکنان صنعت نفت تبدیل شد و تا اواسط سال ۱۹۸۱ گرداننده تمام امور صنعت نفت بود. در اواسط سال ۱۹۸۱ رژیم اسلامی شورای ما را غیرقانونی و غیراسلامی اعلام کرد. من رهبر شورای عمومی کارکنان صنعت نفت ایران بودم. حتی پس از انحلال شورا ما هنوز نفوذ زیادی در گرداندن امور نفت داشتیم زیرا رژیم هنوز جسارت آنرا نداشت که ما را بکلی کنار گذارد. اما، بدبختانه جنگ ایران و عراق و نیز عملیات بمب گذاری یکی از گروه های مخالف رژیم بهانه بدست رژیم داد که ترور و اختناق خود را افزایش دهد. رژیم در ابتدا یک گروه مسلح از پاسداران را در پالایشگاه مستقر کرد. پاسداران و اعضای انجمن اسلامی تمام مدت کارگران را آزار و اذیت میکردند. من و برخی دیگر از کارگران با وجود خطر دستگیری هنوز به سر کار میرفتیم. بسته شدن پالایشگاه نفت آبادان بدنبال آغاز جنگ ایران و عراق جنبش کارگران نفت را بشدت تضعیف کرده بود. جنبش ما تقریباً به حالت سکون درآمد. آنچه که ما در طول سالها مبارزه سخت بدست آورده بودیم یک به یک توسط رژیم اسلامی از ما گرفته شد. حقوق ما را ۲۵٪ کاهش دادند. کار هفتگی به شش روز افزایش یافت و جیره خوار و بار و هزینه رفت و آمد همگی متوقف شدند.

من در تاریخ ۶۰/۹/۵ در خانه ام دستگیر شدم. آنان پسر و هم چنین مهمانان ما را که یکی از آن ها خانم حامله ای بود دستگیر کردند. ما را به زندان مخوف اوین بردند. مرا

حالی که ما کتاب ها را به قیمت خوبی میفروختیم.» این جواب باعث شد که او را بمدت چهار روز در آب یخ نگاه دارند.

زمانی که من در زندان بودم کارگران به اعتصاب خود ادامه دادند. رژیم نگران بود و میخواست که به این اعتصاب سریعاً پایان دهد. ساواک جلسه کارگری فراخواند و در این جلسه من می بایست نطقی را که از طرف ساواک خطاب به کارگران تهیه شده بود می خواندم. من در آن نطق باید به «جنایات» خود اقرار کرده و از کارگران می خواستم که به سر کارشان برگردند. پاهای من زیر شکنجه لت و پار شده بود و آنها نمی توانستند مرا در آن حال به کارگران نشان دهند. من را به سرعت به بیمارستان منتقل کردند و جراحی پلاستیک روی پاهایم انجام دادند. در روز موعود به من چند جفت جوراب و یک جفت کفش بزرگ دادند که بپوشم و مرا به جلسه کارگران در پالایشگاه بردند. پاهای من هنوز خونریزی میکردند، زمانی که مشغول خواندن نطق ساواک بودم عمداً کفش هایم را درآوردم و پاهایم را روی زمین گذاشتم که کارگران بتوانند جای پاهای خون آلودم را ببینند. موقعی که جلسه را ترک میکردم درد در پاهایم بقدری شدید بود که از پله ها پائین افتادم. روشن بود که کارگران گول این صحنه سازی ها را نخوردند و تا مدتی از بازگشت به سرکار خود خودداری کردند. در واقع کارگران نتوانستند رژیم را مجبور کنند که تمام مزد مرا در طول مدتی که در زندان بودم به خانواده ام بدهد. وقتی که نمایش ساواک به اتمام رسید آنها مرا به زندان بازگرداندند و بازجویی واقعی تازه شروع شد. این دفعه مرا بطور وحشیانه ای شکنجه کردند. علاوه بر شلاق با کابل و شوک الکتریکی، انگشتان دست و پایم را با چراغ لحیم کاری سوزاندند. رئیس بخش کارگری ساواک شخصاً روی کمرم شمع آب کرد. پس از دو ماه بازجویی و شکنجه مداوم و زمانی که بالاخره ساواک فهمید که هر چه به آنها گفته ام واقعیت دارد آنها شکنجه را قطع کردند. مرا به مدت ۹ ماه در زندان کمپته نگاه داشتند. پس از آن مرا به بیمارستان فرستادند تا جراحات ناشی از شکنجه را ترمیم کنند و بالاخره به زندان قصر منتقل کردند. من در دادگاه اولم به ۲ سال زندان محکوم شدم. ساواک کوشش کرد که نظر مرا به همکاری با خود جلب کند. بمن وعده آزادی فوری، حقوق و مزایای خوب دادند اما من پیشنهاد آنان را رد کردم. این مسئله باعث شد که محکومیت مرا افزایش دهند. در دادگاه تجدید نظر محکومیت من به ۱۰ سال افزایش یافت.

من چهار سال و نیم در زندان بودم و در ناآرامی های قبل از انقلاب و پس از بازدید صلیب سرخ از زندان های ایران، آزاد شدم. پس از آزادی بعنوان کارگر اخراجی اجازه

۱۹۷۳ من نماینده کارگران در پالایشگاه نفت و نیز رهبر سندیکای نفت بودم. در آن سال مرگ یک کارگر در سانحه کار موجب شروع یک سری حرکات اعتراضی کارگران شد. من توسط ساواک، پلیس مخفی ایران دستگیر شدم. اما بعد از مدت کوتاهی آزادم کردند. ساواک یک بخش مخصوص کارگری داشت که حرکات کارگران را کنترل میکرد. ساواک با عملیات حساب شده و مفصل کوشش میکرد که جلوی انتخاب نمایندگان واقعی کارگران را به اتحادیه بگیرد. هر کارگری که داوطلب نمایندگی میشد، فرم مفصل ساواک را مبنی بر این که اختلالی در امور نفتی نباید ایجاد کند و گرنه بمدت بین ۱۵ - ۱۰ سال زندانی می شود را باید پر و امضاء میکرد. اما کارگران خوشبختانه همیشه می توانستند که ساواک را گجج کنند و چند تن از نمایندگان و دوستان واقعی خود را به نمایندگی انتخاب کنند.

در سال ۱۹۷۳ من برای بار دوم و به همراه ۷ تن از نمایندگان دیگر کارگران دستگیر شدم. بعد از یک هفته در اثر اعتصاب کارگران و تقاضای آنان مبنی بر آزادی من، مرا آزاد کردند. پس از آزادم کارگران که هنوز از دست رژیم خیلی عصبانی بودند از رژیم خواستند که بطور رسمی از من عذرخواهی کند. این مسئله باعث خشم رژیم شد. رژیم نه تنها دوباره مرا دستگیر کرد بلکه این بار کتک مفصلی به من زدند و بمدت یک هفته مرا شکنجه می کردند. در مدتی که من در اسارت بودم کارگران اطلاعیه ای دادند و خواستار آزادی من شدند. این اطلاعیه برای من خیلی گران تمام شد. لوازم و مواد چاپی که برای تهیه این اطلاعیه بکار رفته بود باعث شد که ساواک به فعالیت های من با یک کارگر چاپ پالایشگاه پی ببرد. ما بمدت دو سال بود که برخی از کتاب های سیاسی ممنوعه را چاپ می کردیم. کارگر چاپخانه پالایشگاه کتاب ها را از یک دوست خودش که در کتابفروشی کار میکرد میگرفت، ما آنها را چاپ کرده و برای فروش به او بر میگردانیدیم. من حتی دوست کتابفروش او را نمی شناختم. بنظر میرسید که ساواک مدت ها بود که بدنیاال منبع آن کتاب ها بود. ساواک تصور میکرد که یک گروه بزرگ زیرزمینی را کشف کرده است. آنها کارگر چاپ و دوست کتابفروش او را نیز دستگیر کردند و مراتب فشار زیادی گذاشتند که بآنها اطلاعات بدهم. آنها میخواستند بدانند که چرا ما آن کتاب ها را چاپ میکردیم و چه کسانی پشت این جریان بودند. ما کوشش کردیم که ساواک را قانع کنیم که تنها دلیل فقط دلیل مادی بود و ما فقط دنبال درآمد اضافی بودیم. یک باری که آنها کارگر چاپخانه را شکنجه میدادند و بازجوئی می کردند از او پرسیدند: «اگر تنها مسئله شما، مسئله مالی بود پس چرا عکس های شاه را چاپ نمی کردید؟» کارگر چاپخانه با سادگی جواب داد: «هیچکس آن عکس ها را نمی خرید. در

من از منطقه نفت خیز خوزستان می آیم. در چهارده سالگی بعنوان کارگر کارآموز در پالایشگاه نفت آبادان شروع به کار کردم. به کارآموزان بمدت دو سال حقوقی تعلق نمی گرفت و چیزی جز لباس کار، یک قالب صابون و ناهار بما میدادند. بطور کلی در آن زمان شرایط زندگی کارگران خیلی بد بود. تفاوت ها در نحوه زندگی طبقات مختلف و ساکنان محلی و خارجی (غربی هائی که در ایران زندگی میکردند، خصوصاً بریتانیائی ها) چشمگیر بود. شبیه آفریقای جنوبی امروز بود. نوعی سیستم آپارتاید در منطقه برقرار بود. خارجی ها و کارمندان در مناطق جدا و مخصوص شهر زندگی میکردند. آنها اتوبوس ها، دفاتر، توالت ها، کلوب ها، سینماها و رستوران های جداگانه خود را داشتند. کارگران حق رفتن به محلات کارمند و خارجی نشین را نداشتند. اگر کارگران را در آن محلات می گرفتند آنها را دستگیر کرده و مدتها در بازداشتگاه نگاه میداشتند. بهترین چیزها متعلق به خارجی ها و بدترین متعلق به کارگران بود. بعنوان مثال در هوای بسیار گرم خوزستان که آب آشامیدنی برای همه فراهم میکردند. در دفاتر خارجی ها دستگاه های آب سردکن بود، در دفاتر کارمندان ظروف آب پراز یخ وجود داشت اما کارگران می بایست از سطل هائی که در سایه گذاشته می شد آب می نوشیدند.

تا سال ۱۹۶۷ بخاطر شرایط اختناق و دیکتاتوری، جنبش کارگری قابل ملاحظه ای وجود نداشت اما پس از ۱۹۶۷ با وجود اختناق، مبارزه حرکت جدیدی به جلو کرد. در آن زمان من نماینده کارگران بودم. حرکات و اعتصابات ما بالاخره باعث الغای برخی از نمودهای سیستم آپارتاید شد. ما توانستیم برخی از خواست های اقتصادی خود را نیز بدست آوریم. تعطیلات سالیانه ما از ۸ به ۱۲ روز افزایش یافت. بیمه حوادث ناشی از کار، به ایاب و ذهاب به کار نیز تعمیم یافت. هم چنین ما موفق به گرفتن جیره خوار و بار نیز شدیم.

در سال ۱۹۶۸ زمانی که پالایشگاه نفت تهران افتتاح شد. من یکی از کارگرانی بودم که برخلاف میل خود به تهران منتقل شد. در سال ۱۹۷۱ پس از کوشش های فراوان، ما توانستیم که سندیکای شمال کارگران نفت را بوجود بیاوریم. در سال ۱۹۷۳ به هنگام یک کار تعمیراتی عمده در پالایشگاه تهران ما بمدت ۲ هفته اعتصاب کردیم. این اعتصاب موفقیت بزرگی برای ما کارگران بود. در اثر این اعتصاب ما توانستیم ۹۰٪ از خواست هایمان را بدست آوریم. مهمترین این خواست ها، کاهش ساعت کار هفتگی از ۴۸ ساعت به ۴۰ ساعت، ۲ روز تعطیل هفتگی بجای ۱ روز، ۲۵٪ اضافه مزد برای اضافه کاری بود. در سال

از سال ۱۹۷۷ تا بحال من چندین بار به ایران رفتم. آخرین سفرم یکسال و نیم پیش بود. قصدم از سفر، دیدار اقوام و نیز ارزیابی امکانات بازگشت مان به ایران بود. تجربه من از سفر به ایران همیشه نامطلوب بوده است، زیرا طبق قوانین ایرانی و اسلامی زن شوهردار باید اجازه شوهرش را برای مسافرت کردن داشته باشد. هر دفعه، شوهرم باید با تمام اسناد و مدارکش به سفارت ایران برود و ورقه اجازه مسافرت مرا امضاء کند.

امروزه، زندگی در ایران خیلی مشکل است خصوصاً برای زنان و بویژه برای زنانی که میخواهند کار کنند و نقش فعال در جامعه داشته باشند. برای زنانی نظیر من شانس یافتن کار مناسب خیلی ضعیف است. برخی از دوستان من با داشتن تحصیلات عالی و تجربه کار زیاد از کار خود اخراج شده اند. در حال حاضر رژیم اسلامی حتی تقاضای کار هم برای کارهای مهم و مرتبه بالا از زنان نمی پذیرد. این مسئله یکی از دلایل اصلی من برای عدم بازگشت به ایران است. من هرگز نخواهم توانست جای واقعی خود را در جامعه فعلی ایران پیدا کنم.

بخاطر جو شدید ضد زن در ایران، زنان حتی آزادانه نمی توانند در شهر حرکت کنند. در آخرین سفرم یکروز وقتی که می خواستم به سینما بروم دوستانم بمن نصیحت کردند که از رفتن صرفنظر کنم. تمام مدت زنان را در خیابان ها به بهانه عدم رعایت حجاب و یا داشتن آرایش مورد آزار و حمله قرار می دهند. یکبار در فان فر تهران، در مقابل چشم خودم، زنان پاسدار به زنی حمله کردند و آرایش صورت او را با پنبه پاک کردند. لباس اسلامی زنان قبل از ورود به ساختمان های عمومی بدقت بازرسی می شود. یک روز، من باید برای تأیید مدارکم به یک اداره دولتی میرفتم، آن اداره از محل اقامت من خیلی فاصله داشت. من بهترین کوشش خود را کردم که لباس اسلامی ام درست و بی نقص باشد. اما با وحشت و تعجب دریافتم که در بازرسی دم در ساختمان از امتحان رد شده ام. خواهر پاسدار بمن گفت که شلوارم تنگ است و او نمی تواند مرا به ساختمان راه دهد و پیشنهاد کرد که بروم و یک جفت جوراب کلفت روی شلوارم بپوشم تا راهم بدهد. ماه رمضان بود و دور و بر آن اداره هم مغازه ای نبود. از آنجا که کارم را باید همان روز انجام میدادم مجبور شدم یک تاکسی بگیرم و بروم مرکز شهر و برای خودم یک جفت جوراب کلفت بخرم و روی شلوارم بپوشم و دوباره با تاکسی به آن اداره برگردم. شما می توانید تصور کنید که زندگی برای یک زن در ایران تا چه حد می تواند دلسرد کننده و عجزآور باشد.

تارا:

من از منطقه فارس می آمم. تحصیلات اولیه و دانشگاهی خود را در ایران با تمام رساندم. من شوهرم را در ایران ملاقات کردم. در آن زمان او در انگلستان دانشجوی بود و برای یک دوره یکساله کارآموزی به ایران آمده بود. ما در سال ۱۹۷۷ در ایران ازدواج کردیم و با هم به انگلستان برگشتیم. من تصمیم گرفتم که به تحصیل یک دوره فوق لیسانس در دانشگاه لندن بپردازم.

در سال ۱۹۸۱ درس هردو ما تمام شده بود و اولین فرزند ما نیز بدنیا آمده بود. تصمیم ما همیشه بر این بود که بعد از اتمام تحصیلاتمان به ایران بازگردیم. اما فامیل هایمان به ما اطلاع دادند که بهتر است رفتن خود را به تعویق بیندازیم چون که برخی از اقوام مان توسط رژیم جدید یا اعدام شده بودند و یا به زندان انداخته شده بودند.

در آن شرایط ما مجبور شدیم که برای اقامت دراز مدت خود در بریتانیا برنامه ریزی کنیم. شوهرم شغلی را که به او پیشنهاد شده بود پذیرفت و بدین ترتیب ما زندگی خانوادگی جدیدمان را در انگلستان شروع کردیم. من فقدان فامیل هایم را که در ایران هستند خیلی احساس می کنم. وقتی که بچه هایم داشتند به دنیا می آمدند آرزو داشتم که پدر و مادرم در کنارم بودند. بدون آنها خیلی احساس تنهایی کردم.

من فکر می کنم که اقلیت ها بخاطر عدم آشنائی شان به بافت جامعه بریتانیا خیلی چیزها را در این جامعه از دست می دهند. موانع فرهنگ و زبان و نبود اطلاعات کافی در مورد حقوقشان مشکلات اصلی هستند. وقتی که اولین بچه خود را بدنیا آوردم حتی نمیدانستم که مزایای زایمان بمن تعلق میگیرد و تا مدتهای مدید درخواست برای حق فرزند نکردم.

خوشبختانه، لندن شهری بین المللی است و هیچکس مثل وصله ناجور به چشم نمی خورد و بچه های من به مدرسه چند نژادی میروند و هیچ مشکلی ندارند، اما آنها هنوز خیلی بچه هستند و باندازه کافی بر آنچه که در دور و بر آنها میگذرد آگاهی ندارند. بخش عمده ای از تربیت بچه در خانواده صورت میگیرد. پدر و مادرها معمولاً نقش اساسی در مورد اینکه بچه هایشان باید با کدام یک از بچه ها بازی و معاشرت کنند و یا رفت و آمد داشته باشند دارند.

من متوجه شده ام که بچه های انگلیسی اکثراً بچه های انگلیسی دیگر را به خانه هایشان دعوت می کنند. من آگاهانه بچه هایم را تشویق می کنم که دوستان جور واجور داشته باشند.

بود، اطلاعاتی از حقوق پناهندگان در این مملکت نداشتیم و پولی هم نداشتیم. به مدت ۳ ماه خانواده ۵ نفری ما با پولی که از دوستانمان در اروپا قرض گرفتیم زندگی کردیم. ما ۶ ماه در کمبریج بودیم، پس از آن به یکی از خانه های موقتی BRC در لندن آمديم. بچه هایمان به مدرسه و کودکان رفتند و من و زنم به کلاس انگلیسی رفتیم. بعد از ۸ ماه اقامت در لندن، هر دو ما توانستیم کاری بگیریم که روحیه ما را بسیار تقویت کرد. پس از چند ماه ما توانستیم به خانه دائمی فعلی خود بیاییم. در حال حاضر من با پناهندگان کار می کنم. بعنوان یک پناهنده و بر اساس تجربه خود میتوانم بگویم که پناهندگان وقتی اول وارد پناهگاه خود میشوند خیلی سختی می کشند. با وجود اینکه در این مملکت سازمان هایی هستند که به پناهندگان کمک می کنند اما بخاطر حجم زیاد کار و اشکالات اساسی سازمانی — کمبود کارکنان تعلیم دیده، دلسوز و با تجربه و نبود برنامه ای همه جانبه در جواب به نیازهای پناهندگان این سازمان ها نمی توانند کمک و توجهی را که پناهندگان احتیاج دارند به آنها بدهند. اکثر پناهندگان بحال خود رها می شوند و خودشان باید برای نیازهایشان تقلا کنند. برخی از آنان مجبور می شوند که برای رفع برخی از مشکلات بی شمار خود متوسل به دوستان خود بشوند. شوراهای محلی می توانند به پناهندگان با فراهم کردن محل زندگی، بودجه تحصیلی، کلاس های زبان، کارکنان حرفه ای از اقلیت ها و بودجه برای پروژه های مفید کمک بسیاری کنند.

من دریکی ازدانشگاه های ایران کار تحقیقاتی می کردم. بخاطر مخالفتم با رژیم مورد تعقیب رژیم قرار گرفتم و مجبور به ترک ایران شدم. من ایران را به همراه فرزند سه ساله ام و در زمستان سال ۱۹۸۳ ترک کردم. ۲۰۰۰ تومان به قاچاقچی ها پرداختم که مرا از ایران خارج کنند. سفرم از طریق کوهستانهای شمال ایران به ترکیه و با پای پیاده و اسب بود.

هوا خیلی سرد بود در حدود ۳۰ درجه پائین صفر بود. برف سنگین به بالای زانوهایم میرسید. حتی اسب هم به سختی می توانست در آن برف سنگین راه برود. ما مرتباً از روی اسب به زمین می افتادیم و بالاخره مجبور شدیم که بقیه راه را پیاده برویم. من مجبور بودم که با یک دستم بچه ام را در بغل نگه دارم و با دست دیگرم برف ها را کنار بزنم تا بتوانم راه بروم. بقدری سردم بود که فکر کردم هرگز به مقصد نخواهم رسید. بالاخره بعد از دوازده ساعت پیاده روی و گم شدن در برف و سرما، ما به یک دهکده مرزی در ترکیه رسیدیم. من تقریباً نیمه جان بودم.

دو روز بعد ما در شهر مرزی وان در ترکیه بودیم. پلیس ترکیه نسبت به پناهندگان ایرانی خیلی سخت گیر است. بالاخره بعد از پرداخت مبلغی پول به پلیس آنها مرا آزاد گذاشتند که به استانبول بروم. در استانبول نیز پلیس دوباره از من باج می خواست که این بار با پرداخت ۳۵۰۰۰ لیر حاضر شدند که مرا به حال خود بگذارند.

من سه ماه در ترکیه بودم اما برای من آن مدت مثل ده سال گذشت. من و بچه ام در یک هتل اطاق کوچکی داشتیم. هوا سرد بود. من باندازه کافی پول به همراه نداشتم و قادر به تکلم زبان ترکی هم نبودم. خیلی نگران بودم. احساس ناامنی شدیدی میکردم و نمیدانستم که چه اتفاقی خواهد افتاد. در حالت بلا تکلیفی بودم و تنها کاری که می توانستم بکنم این بود که بنشینم و منتظر باشم که خبری از یکی از کشورهایی که برای پناهندگی تقاضا داده بودم بشنوم. خیلی وحشتناک بود حتی نمیدانستم که انتظارم چقدر طول خواهد کشید. برخی از پناهندگان بمدت یک یا دو سال بود که منتظر بودند. روحاً و جسماً چنان خسته بودم که مجبور شدم برای حفظ خود قرص والیوم بخورم.

من یکی از آدمهای خوش شانس بودم. از آنجا که زخم در بریتانیا بود من توانستم با کمک یک نماینده مجلس انگلیس در غرب لندن و یزای ورود به بریتانیا را بگیرم. ۹ ماه پس از ورودم به من اجازه اقامت در بریتانیا را دادند. در انگلستان بار دیگر به خانواده ام پیوستم. ما در یک آپارتمانی که زخم در کمبریج اجاره کرده بود زندگی می کردیم. انگلیسی مان ضعیف

لندن کردم. قدم زدن در خیابان بدون آنکه مجبور باشم از سر تا پایم را بپوشانم و یا کسی مرا بپاید و مورد آزار و اذیت قرار دهد خیلی لذت بخش بود. از نوازش آزادانه آفتاب و نسیم بر روی مو و پوستم خیلی احساس لذت کردم. من بمدت چند هفته با دوستانم زندگی کردم. کمی پس انداز در لندن داشتم اما می بایست که زندگی را در انگلستان دوباره و از نو شروع میکردم.

دو سال پس از بازگشتم من با یک مرد انگلیسی ازدواج کردم. ما یک بچه داریم و هر دو تمام وقت کار می کنیم. آپارتمان خوبی هم نزدیک رودخانه در همراستایت داریم. من سالها در لندن زندگی کرده ام و لندن را وطن دوم خود میدانم اما در عین حال احساس می کنم که بخش جداناپذیری از من متعلق به ایران است. پیوندها بسیارند. زبان، فرهنگ، آب و هوا، دوستان و خانواده ام در ایران. هر روز صبح من روزم را با گوش دادن به رادیوی BBC سرویس بین المللی شروع میکنم چرا که نگران مسائلی که در ایران اتفاق می افتد هستم. جنگ وحشیانه ایران و عراق خیلی نگران کننده است. هر دفعه که می شنوم به شهرها حمله شده است خیلی آشفته می شوم. این جنگ بیش از یک میلیون قربانی، هزاران افلیج، بی خانمان و بدبخت بجای گذاشته است. این جنگ برای من و فکر میکنم همه ایرانیان واقعاً خرد کننده بوده است.

علف با کلی شتر است و مردم در باغچه هایشان چاه نفت دارند! در حال حاضر هم فکر می کنم که این برداشت تغییر زیادی نکرده باشد تنها تفاوت اضافه شدن چند عدد ملا به صحنه باشد.

مثل اکثر ایرانی های مشتاق، من هم در جریان انقلاب ۱۹۷۹ با عجله به ایران بازگشتم. از کار خود استعفا کردم. وسایل زندگی ام را یا فروختم و یا به دوستان دادم و انگلستان را ترک کردم.

من اصلاً از نتیجه انقلاب راضی نبودم. بلافاصله بعد از انقلاب حاکمین اسلامی شیوه های غیر دموکراتیک قبل از انقلاب را از سر گرفتند. زنان ایرانی اولین و اصلی ترین هدف حمله به حقوق و آزادی های اجتماعی شدند. چیزی که خیلی ناراحت کننده و ناامید کننده بود واکنش برخی از گروه های سیاسی به این حملات رژیم بود. پشتیبانی ضمنی و خجولانه اولیه نه تنها تبدیل به دفاع آشکار و فعالانه از حکومت و سیاست های شنیع آن شد بلکه آنان هم چنین به سرزنش و لجن مالی هر کسی که به این سیاست ها اعتراض کرد پرداختند. من در بسیاری از تظاهراتی که بر علیه رژیم در ایران بود شرکت کردم. بزرگترین این تظاهرات بر علیه بسته شدن روزنامه لیبرال آیندگان بود. او باشان رژیم، انواع و اقسام چیزها را بر سر و روی تظاهرکنندگان پرتاب میکردند. یکی از آجرهایی که به سمت تظاهرکنندگان پرتاب می شد به من خورد و جراحات مختصری وارد کرد. شروع جنگ ایران و عراق در سپتامبر ۱۹۸۰ وضعیت خراب را خراب تر کرد و به افزایش اختناق و هرج و مرج کمک کرد. تورم به بالای صد در صد رسید. صفوف طولانی و بازار سیاه به چهره غالب زندگی در ایران تبدیل شد. خاموشی های سرغروب و سایر تمرین های اعصاب خرد کننده شرایط جنگ مردم را حسابی کلافه کرد.

در سال ۱۹۸۳، زندگی در ایران دیگر برایم غیرقابل تحمل بود. بعنوان یک زن احساس میکردم که در آن جامعه ضد زن تمام مدت بمن توهین میشود. من با کمک پدر و مادرم ۱۲۰,۰۰۰ تومان به قاچاقچی ها پرداختم تا مرا از ایران خارج کنند. این نوع سفرها خصوصاً برای زنان پر از ریسک و خطر است. خروج من از ایران دو هفته طول کشید. وقتی بالاخره توانستیم در بار چهارم کوشش مان از مرز ایران بگذریم و وارد ترکیه بشویم من کاملاً خسته و کوفته بودم. بعد از آن، شانس یار من بود و توانستم که بعد از یک هفته به لندن بیایم. آن سال لندن بهار خوب و زیبایی داشت. ۲ هفته اول را فقط صرف قدم زدن در خیابان های

من در اوائل سالهای ۱۹۷۰، وقتی که ۱۷ ساله بودم به انگلستان آمدم. در سالهای ۶۰ و ۷۰ ایرانیان مرفه فرزندان خود را برای تحصیلات عالیه به کشورهای غربی می فرستادند. من اول سعی کردم که زبان انگلیسی ام را تقویت کنم سپس به تحصیل ! لول و دوره لیسانس در رشته علوم پرداختم.

مثل اکثر ایرانی ها، در آن سال ها من هم در غرب لندن زندگی میکردم. یا یک اطاق در یک آپارتمان شریکی داشتم و یا در واحدهای مستقل یک اطاقی زندگی میکردم. در لندن پیدا کردن مسکن همیشه مشکل بوده است. قیمت ها گران و سطح رفاهی نازل است. کمتر اتفاق می افتاد که من از وضع مسکنم راضی باشم. اطاق هائی که من در آن زندگی میکردم اکثراً گران، سرد و مرطوب بودند. بخاری درست و حسابی نداشتند و وسائل و لوازم زندگی کهنه و درب و داغون بود. بعضی وقتها در زمستان مجبور بودم که برای گرم نگاه داشتن خود در رختخواب بمانم. چند خانم صاحبخانه بی رحم و مروت هم داشتم. با وجود آنکه آنها خارجی ها را دوست نداشتند ولی ترجیح میدادند که خانه هایشان را به خارجی ها اجاره بدهند چون که فکر میکردند که خارجی ها حق و حقوق خود را در این مملکت نمی دانند و از این رو برای آنها در درس نمی توانند درست کنند. مدت ها طول کشید تا من به غذاهای بریتانیائی عادت کنم. فقدان انواع و اقسام میوه ها و سبزی های تازه ایرانی را خیلی احساس میکردم. البته حالا دیگر وضع عوض شده است و من میتوانم هر چه که میخواهم در بازارهای انگلیسی پیدا کنم.

در آن زمان جنبش دانشجویی قوی و سازمان یافته ایرانی در اکثر کشورهای غربی وجود داشت. این جنبش بر علیه دیکتاتوری رژیم شاه در ایران بود. من در تشکیلات لندن این جنبش شرکت داشتم. اکثر نشست های ما در ساختمان های مختلف امپریال کالج برگزار می شد. رژیم ایران به این جنبش دانشجویی حساسیت زیادی نشان میداد. پلیس مخفی ایران ساواک فعالانه جاسوسی ما را میکرد. بعضی از دانشجویان نامه هائی از پدر و مادر خود دریافت میکردند که آنان را به قطع هزینه تحصیلی تهدید کرده و از آنها میخواستند که به رابطه خود با عناصر خرابکار و بی وطن! پایان دهند. پدر و مادر من نیز در اثر فشار ساواک چند تا از این نامه ها برای من فرستادند.

من بعد از این که تحصیلاتم تمام شد یک کار در لندن برای خود پیدا کردم. از کارم راضی بودم و همکاران بریتانیائی خوبی داشتم. برداشت بریتانیائی ها از ایران خیلی ساده لوحانه و کاملاً خنده دار بود. بیشتر دوستان من تصورشان این بود که ایران یک بیابان بی آب و

اجاره ای گشتن. اما اجاره ها در لندن آنقدر بالا است که ما امکان پرداخت آن اجاره ها را نداشتیم. تصمیم گرفتیم که یک آپارتمان یک اتاق خوابه با قسط صد در صد بخریم. تنها پولی که پرداختیم ۱۵۰ پوند پول وکیل بود. بچه هایمان در یک اتاق و من و شوهرم هم در اتاق دیگر بودیم. به محض این که در آپارتمانمان مستقر شدیم من برای خودم شغلی در یک کمپانی بیمه پیدا کردم. ماه جون سال ۱۹۸۵ بود. از آن زمان تا بحال ما همگی خیلی سخت کار کرده ایم. در حال حاضر شوهرم پزشک مشاور است و من نیز در کار خود در کمپانی بیمه بسیار موفق هستم. بچه هایمان مشغول تحصیلات شان هستند و ما توانسته ایم که آپارتمان بهتر و مناسب تری برای خود بخریم.

من در سازمان انتقال خون ایران کار میکردم. دو ماه بعد از انقلاب من یکی از اولین کسانی بودم که از کار برکنار شدم. اخراج من بعد از اعتراض من به حجاب اجباری زنان بود. اول از ورود من به اداره بدون داشتن حجاب جلوگیری کردند و سپس بعد از پافشاری من حکم اخراج مرا صادر کردند. در آن حکم مرا به فحشاء و عدم رعایت آموزش های اسلامی متهم کرده بودند. شوهرم نیز با رژیم درگیری داشت. او را به جرم انتقاد از شیوه های غیر دموکراتیک رژیم در دانشگاه، دستگیر کردند. او یکسال و نیم در زندان بود و خیلی شانس آورد که آزاد شد. در آن موقع ما در یکی از شهرهای بزرگ ایران زندگی میکردیم. بعد از آزادی شوهرم ما به تهران رفتیم. از آنجا که هر دوی ما فعالانه بر علیه رژیم مبارزه میکردیم خطر دستگیری همیشه ما را تهدید میکرد. هر وقت که کسی از دوستان و آشنایانمان دستگیر میشد ما برای مدتی باید مخفی می شدیم. وقتی که ما مخفی بودیم پدر و مادرهایمان از بچه هایمان مواظبت میکردند. قبل از این که ایران را ترک کنیم در حدود ۱۰ ماه مخفیانه زندگی کردیم. ما حدود ۳۰۰,۰۰۰ تومان به قاچاقچی ها دادیم که خانواده چهار نفری ما را به ترکیه بیاورند. ۲ هفته طول کشید که از تهران به استانبول برسیم. ما باید با پای پیاده از مرز میگذشتیم. سفر بسیار سخت و خسته کننده ای بود. از آنجائی که بچه هایمان شهروند بریتانیا هستند آنها توانستند که ۲ هفته بعد از ورودمان به استانبول به انگلستان بیایند. اما من و شوهرم بمدت ۵ ماه در ترکیه بودیم تا توانستیم و یزای ورود به انگلستان را بگیریم. دوستان بریتانیائی ما در این مورد کمک زیادی بماند کردند. در استانبول ما با ۱۳ نفر پناهنده دیگر ایرانی در یک آپارتمان ۲ اتاقه زندگی میکردیم. مجبور بودیم که خیلی صافه جوئی کنیم تا بتوانیم با اندک پولی که داشتیم بسر کنیم. در نوامبر ۱۹۸۴ من بالاخره به انگلستان بازگشتم. دوستان بریتانیائی مان بخوبی از ما استقبال کردند. اما همه ما عوض شده بودیم. در حالیکه ما چندین سال زندگی ناآرام و طوفانی را از سر گذرانده بودیم بنظر میرسید که آنها به آرامی خود را به زندگی مسالمت آمیز و خردمندانه! بعد از سالهای ۶۰ وفق داده بودند. بریتانیا واقعاً عوض شده بود. من میتوانستم افزایش ثروت و فراوانی را در کنار افزایش تضادها و مشکلات مشاهده کنم. میتوانستم اجناسی را همه جا در بازار ببینم که در گذشته گران و نایاب بودند.

ما زندگی خود را در انگلستان باید از صفر شروع میکردیم. چند ماه اول واقعاً سخت بود. ما نه پول داشتیم و نه مسکن. در آغاز بمدت دو ماه در آپارتمان کوچک یکی از فامیل هایمان ماندیم سپس به یک خانه اشغالی در لندن بریم رفتیم و بمدت ۳ ماه هم در آنجا زندگی کردیم. به محض اینکه شوهرم شروع به کار کرد ما شروع کردیم به دنبال آپارتمان

آزاده:

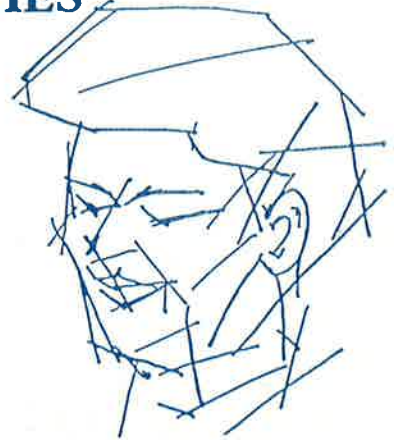
من در سال ۱۹۶۲ وقتی که ۱۸ سالم بود به انگلستان آمدم. پدرم یک مرد سخت گیر نظامی بود و من در ایران تحت دیسیپلین شدیدی زندگی می کردم. پدر و مادرم تمایلی به آمدن من به انگلستان نداشتند اما من میخواستم که از خانواده سخت گیر خود دور شوم. وقتی که هواپیما از ایران برخاست من احساس کردم که بالاخره آزاد شده ام. من ۲۰۰ پوند به همراه خود داشتم که در آن زمان پول زیادی بود و من با آن سه ماه زندگی کردم. مدتی به کلاس زبان رفتم و سپس برای اینکه کاملاً از پدر و مادرم مستقل باشم برای خودم کاری در آزمایشگاه بیمارستان پیدا کردم. در حین کار به تحصیل دوره آزمایشگاه نیز پرداختم. من شوهرم را در لندن ملاقات کردم، در آن زمان او دانشجوی پزشکی بود و ما با هم ازدواج کردیم. وقتی که تحصیل شوهرم تمام شد از آنجا که او بعنوان دکتر تازه فارغ التحصیل شده می بایست در خارج از لندن طبابت میکرد ما به میدلندز رفتیم. ما در خانه های مخصوص اطباء سکونت داشتیم و هر دومان در یک بیمارستان کار میکردیم. اولین بچه مان در همان بیمارستانی که هر دو کار میکردیم به دنیا آمد. بخاطر می آورم که برای به دنیا آوردن بچه ام خودم قدم زنان از آزمایشگاه به بخش زایمان رفتم. تقریباً همه اهالی شهر بدیدنم به بیمارستان آمدند. خیلی خوب بود. من غرق در گل و هدیه شده بودم.

بریتانیای سالهای ۶۰ با بریتانیای سالهای ۸۰ فرق زیادی میکرد. آن موقع جامعه خیلی رادیکالی بود. ما در جنبش های رادیکال آن موقع مانند جنبش ضد جنگ و یتنام شرکت داشتیم در عین حال مسائل ایران را هم با علاقه دنبال میکردیم. آن زمان از راسیسم عریانی که امروزه در بریتانیا وجود دارد خبری نبود. البته راسیسم در شکل دیگری خود را نشان میداد. در آن موقع بما بیشتر از بالا و با ترحم برخورد میکردند.

در سال ۱۹۷۵، وقتی که بچه هایمان ۵ و ۷ ساله بودند ما تصمیم گرفتیم که به ایران برگردیم. سال ۱۹۷۵ سال شروع ناآرامی ها در ایران بود که بالاخره به انقلاب ۱۹۷۹ انجامید. تفاوت های طبقاتی و تضاد بین فرهنگ غربی و سنتی در ایران کاملاً چشم گیر بود. فقر عمومی در جوار ثروت خصوصی در ایران آشکاراً دیده می شد. من و شوهرم بخاطر حرفه هایمان در تماس مستقیم با عمق محرومیت بودیم و از این رو توانستیم که خشم و نفرت عمیقی را که می آفرید در یابیم. ما همچنین حضور سنگین پلیس سیاسی ایران (ساواک) را نیز در همه جا احساس میکردیم. من فکر می کنم که انفجار چنان جامعه ای غیرقابل اجتناب بود.

در تبعید
خاطرات ایرانی

ETHNIC COMMUNITIES ORAL HISTORY PROJECT

The Ethnic Communities Oral History Project (ECOHP) was set up as a response to a call from members of ethnic groups in the borough of Hammersmith and Fulham. They felt that the experiences of ethnic people in London were not being expressed in historical publications, exhibitions and educational resources.

ECOHP is a voluntary organisation with a management committee composed of members from ethnic community organisations in the borough. It is assisted by grant funding from Hammersmith and Fulham Council and other sources.

The material in this booklet was taken from recorded interviews from the projects community archive which includes audio-tapes, transcripts, photographs, videos and exhibitions. The committee welcomes enquiries from individuals or organisations who wish to participate in the project or if you simply wish to know more about the archive or our other booklets please get in touch.

2 Royal Parade,
Dawes Road,
London,
SW6 7RE. Tel. 381 3272

Supported by

IN EXILE

Iranian Recollections

In this booklet Iranians have talked about why they have come to Britain, their life at home, the journey, life in Britain as they see it, their feelings, reflections, perceptions and expectations. Inevitably, their experiences of life in Iran and the reasons for being in this country have become the focal point of all the recordings.

A DUAL LANGUAGE
PUBLICATION

£1

Hammersmith
&
Fulham
Community History
Series No.3.

ISBN 1 871338 02 6